

Okmányos inkasszó (beszedvény, beszedés)

Megnevezés	Meghatározás, a fogalom tartalma
Bankbeszedvény (inkasszó)	Kereskedelmi jogviszonyban alkalmazott fizetési forma, melyben az eladó a kereskedelmi szerződés teljesítését okmányokkal támasztja alá, melyeket a banknak küldi meg azzal a megbízással, hogy az okmányokat küldje meg beszedésre a vevőnek, aki csak fizetéssel, vagy fizetési kötelezettség vállalásával juthat az okmányok, illetve az áru birtokába. Az inkasszó ügylet okmányai lehetnek fizetési okmányok (váltók, saját váltók, csekkek stb.) és/vagy kereskedelmi okmányok (számla, szállítási okmányok stb.). Inkasszó esetében a bankok az akkreditíveknél jellemző ún. „okmányvizsgálatot” nem végeznek, kizárólag azt ellenőrzik, hogy a benyújtott okmányok megfelelnek-e a beszedési megbízásban felsoroltaknak. A bankbeszedvény nem bankári biztosíték, mivel a bank nem tesz fizetési ígéretet, a fizetés a vevő szándékán múlik. A bankelőzmény nélküli, úgynevezett sima átutalásnál azonban mindkét partner számára nagyobb biztonságot nyújt, amelyet a bank - mint „bizalmi kéz” - bekapcsolása jelent.
Tiszta (clean) beszedés	Kizárólag fizetési okmányokat tartalmazó beszedés.
Okmányos (documentary) beszedés	A fizetési okmányok mellett, kereskedelmi okmányokat is tartalmazó vagy kizárólag kereskedelmi okmányokat tartalmazó beszedés.
Beszedési ügylet szereplői	• <i>Megbízó</i>: az a fél, aki a beszedési megbízással, a beszedés elvégzésével megbízza a bankot (általában a kereskedelmi ügyletben az eladó). • <i>Okmányokat küldő bank</i>: az a bank, amelyet a Megbízó a beszedés végrehajtásával megbíz (az eladó bankja). • <i>Bemutató bank</i>: az a beszedő bank, amely a címzettnek bemutatja az okmányokat. Általában azonos a beszedő bankkal (a kereskedelmi ügyletben szereplő vevő bankja). • <i>Címzett</i>: akinek az okmányokat a beszedési megbízásnak megfelelően be kell mutatni (a kereskedelmi ügyletben a vevő).
Beszedési megbízás	A beszedési megbízás polgári jogi megbízás, amelynél a megbízott - rendszerint az <i>Okmányokat küldő bank</i> - arra vállalkozik, hogy megbízója helyett annak követelését az adóstól – <i>Címzett</i> - beszedi. Itt az eladó – <i>Megbízó</i> - rendszerint azzal bízza meg a bankját, hogy a leszállított áru ellenértékét a vevőtől- <i>Címzett</i> - kereskedelmi okmányok ellenében szedje be. A beszedési megbízással az eladó kezdeményezi az ellenérték kifizettetését az

	okmányos bankbeszedésre vonatkozó nemzetközi szabályzat szerint, a beszedéssel kapcsolatos költségeket is általában az eladó fizeti. A beszedési megbízás a következőkre terjed ki: • Az <i>Okmányokat küldő bank</i> teljes neve, postai és SWIFT címe, azonosító • A <i>Megbízó</i> adatai, • A <i>Címzett</i> adatai, ideértve azt a helyet, ahol az okmányokat be kell mutatni. • A beszedendő összeget és pénznemet. • A csatolt okmányokat és minden egyes okmány sorszámát. • Azokat a kikötéseket és feltételeket, amelyek alapján fizetést és/vagy elfogadást kell kieszközölni. • Az okmányok kiszolgáltatásának feltételeit ○ fizetés és/vagy elfogadás ○ egyéb kikötések és feltételek teljesítése ellenében. • A beszedendő költségeket, feltüntetve, hogy azok elengedhetők-e vagy sem. • A beszedendő kamatokat - ha van ilyen -, hogy azok elengedhetők-e vagy sem, ideértve: ○ kamatlábat ○ kamatidőszakot ○ a kiszámítás módját. • A fizetési módot és a fizetési értesítés formáját. • A nem fizetés/nem elfogadás és/vagy az egyéb utasítások nem teljesítésének esetére szóló utasításokat (pl. óvatolás).
Okmányos beszedés típusai 1. Látra szóló/ megtekintéskor fizetendő 2. Halasztott fizetésű	A látra szóló beszedési megbízást (D/P, documentsagainstpayment) az jellemzi, hogy a <i>Címzett</i>/vevő az okmányok bemutatásakor fizet. E fizetési mód esetén előfordulhat, hogy a <i>Címzett</i>/vevő a fizetés előtt a <i>Megbízó</i>/eladó előzetes hozzájárulásával megtekinti az árut, vagy a banktól betekintésre, vizsgálatra megkapja az okmányokat. • A megtekintés után bizonyos időre szóló okmányos beszedés (D/A, documentsagaintsacceptance) esetén a bank az okmányokat nem készpénzfizetés ellenében szolgáltatja ki a <i>Címzettnek</i>/vevőnek, hanem a <i>Címzett</i>/vevő fizetési ígérete ellenében. Ez legtöbbször váltó, vagy csekk. A halasztott/határidős fizetés esetén az okmányok kiszolgáltathatók: ○ esedékességgel fizetéskor,

	lépett, azokmányos bankbeszedésre vonatkozó nemzetközi szabályzat.	
Jutalékok, költségek	A nemzetközi gyakorlat szerint mindkét fél a saját bankjánál felmerülő költségeket viseli, de a nemzetközi szabályzat szerint az inkasszó ügylet indítójának, a <i>Megbízónak</i> megtérítési kötelezettsége áll fenn. A bankok által felszámított jutalékok jogcímei: Beszedési megbízás vétele Beszedési megbízás módosítása Sürgetés Bank címére és/vagy rendeletére küldött áru felszabadítása Váltóelfogadás Elfogadott váltók letéti őrzése Beszedési megbízás visszavonása	
Az okmányos inkasszó ügyletek SWIFT üzenet típusai, az üzenet tartalma	MT400 MT410 MT412 MT420 MT422 MT430 MT456 MT499	fizetés (avizó) inkasszó megbízás vételének igazolása váltó elfogadási értesítés sürgetés az ügyféltől kapott információ közlése módosítás (lejárat, összeg) az inkasszó visszautasítása szabad szöveg közlése